

Savivaldybių žinios

LIETUVOS SAVIVALDYBIŲ ASOCIACIJA

Nr. 16 (685)

2014 m. gegužės 31 d.
Kaina 2,25 Lt
Išleista šeštadieniais

Jubiliejinis LSA XX suvažiavimas

LSA prezidento Ričardo Malinausko ataskaitinis pranešimas ir įžvalgos,
ko vis dar trūksta savivaldai

2–9 p.

Seimo Valstybės valdymo ir savivaldybių komiteto pirmininkė Virginija Baltraitienė sveikindama savivaldos atstovų XX suvažiavimą dėkojo Asociacijai už glaudų bendradarbiavimą

Romo Gurklio nuotr.

Iš savivaldybių gyvenimo

Tarptautinės šeimos dienos proga savivaldybės pagerbė šeimas, Ignalinoje pradėtas gydymas mineraliniu vandeniu, Palangos paplūdimyje vėl suplevėsuos Mėlynoji vėliava _____ 12,13,17 p.

Kultūros renginiai savivaldybėse

Kėdainiuose nominuotos geriausios savivaldybių bibliotekos, Agluonėnai pagerbė Imanuelio Kanto prosenelį, Pagėgiuose pristatyta knyga apie K. Donelaičio memorialą Tolminkiemyje _____ 14,18 p.

Dešimtas, „Tauro rago“ gausmas _____ 20 p.

Nijolė DIRGINČIENĖ
Birštono savivaldybės merė
Antanas ČERNECKIS
Rietavo savivaldybės meras
Ričardas JUŠKA
Jurbarko rajono
savivaldybės meras
Bronius KLEPONIS
Seimo Valstybės valdymo
ir savivaldybių komiteto biuro
vedėjas
Andrius KUPČINSKAS
Kauno miesto
savivaldybės meras
Vidas MIKALAIŠKAS
Varėnos rajono
savivaldybės meras
Virgilijus POZINGIS
Šilutės rajono savivaldybės
mero pavaduotojas
Bronis ROPĖ
Ignalinos rajono
savivaldybės meras
Romualdas URMILEVIČIUS
Kaišiadorių rajono
savivaldybės meras
Jonas JARUTIS
Kupiškio rajono
savivaldybės meras
Roma ŽAKAITIENĖ
LSA direktorė

Leidžia viešojo įstaiga Savivaldybių žinios

Direktorė

Lina BELEVIČIENĖ

Korespondentas

Romas GURKLYS

Bendradarbiai

Arūnas BRAZAUSKAS

Lilijana ASTRA

Stilistė-korektorė

Janina MALKENIENĖ

Kaštonų g. 4, LT-01107 Vilnius

Tel.: (8 5) 262 2083 / 262 0847

Faks. (8 5) 262 2083

El. p. info@savzinios.lt

savivaldybiu.zinios@gmail.com

Interneto svetainė www.lsa.lt

...

Spausdina AB „Spauda“

Laisvės pr. 60, LT-05120 Vilnius, www.

spauda.com

Ofsetinė spauda, 2 sp. lankai

ISSN 1392-2467

Tiražas 2500 egz.

LSA XX SUVAŽIAVIMAS: BŪTINA ŠALINTI EKONOMINĖS KRIZĖS PADARINIUS

Gegužės 21 d. laikinojoje šalies sostinėje, Kaune, įvyko Lietuvos savivaldybių asociacijos narių atstovų XX suvažiavimas. Iškilmingame, ne tik savo data, bet ir nuveiktais darbais bei garbiais svečiais pažymėtame posėdyje buvo aptarti Europos Parlamento rinkimai ir vietos savivaldos aktualijos.

Premjero Algirdo Butkevičiaus sveikinimą perskaitęs jo patarėjas, buvęs Neringos meras Antanas Vinkus džiaugėsi savivaldos plėtojimu, tiesiogiai susijusiu su visuomenės demokratiškumu, ir išreiškė susirūpinimą pavojingai didėjančiomis savivaldybių skolomis.

Seimo Valstybės valdymo ir savivaldybių komiteto pirmininkė Virginija Baltraitienė sveikindama savivaldos atstovų suvažiavimą dėkojo asociacijai už glaudų bendradarbiavimą.

Vietos savivaldos reikšmę ir svarbą pabrėžė ir socialinės apsaugos ir darbo ministrė Algimanta Pabedinskienė teigdama, kad regionų stiprinimas tampa svarbiausiu prioritetu, kur bus sutelkiama ir pagrindinė Europos Sąjungos 2014–2020 m. finansavimo laikotarpio struktūrinių fondų parama ir investuojama į paslaugų gerinimą, užimtumo skatinimą, jaunimo nedarbo mažinimą.

Suvažiavime kalbėjęs gynybos ministras Juozas Olekas teigė, kad stiprinant šalies gynybinį pajėgumą būtina aktyviau įtraukti savivaldybes į pasirengimą mobilizacijai.

Vidaus reikalų ministerijos vadovo sveikinimo žodžius perdavė viceministras Algimantas Juocevičius. Sėkmės ateinančiuose darbuose linkėjo ir Savivaldybių kontrolierių asociacijos prezidentas Juozas Vaičiulis.

Savivaldybių asociacijos veiklos metinę ataskaitą pristatė prezidentas, Druskininkų meras Ričardas Malinauskas, viceprezidentai: Ignalinos r. meras Bronis Ropė, Pagėgių savivaldybės meras Virginijus Komskis, Alytaus r. meras Algirdas Vrubliauskas ir Elektrėnų savivaldybės meras Kęstutis Vaitukaitis.

Šalies laikinosios sostinės Kauno miesto meras Andrius Kupčinskas (kairėje) palinkėjo Lietuvos savivaldybių asociacijos narių atstovų suvažiavimui produktyvaus darbo

Pasak veiklos ataskaitą pateikęs LSA prezidento R. Malinausko, LSA veikla ginant savivaldybių interesus finansų srityje išlieka viena svarbiausių. (LSA prezidento pranešimas – 4–7 p.)

Europinę vietos ir regionų savivaldos asociaciją – Europos savivaldybių ir regionų tarybą (CEMR) pristatęs specialiai iš Briuselio atvykęs CEMR vykdomasis pareigūnas Boris Tonhaueris pabrėžė savivaldybių vaidmenį formuojant ES regioninę politiką jos pradinėje stadijoje – Europos Komisijos darbo grupių lygmeniu. Šiuo metu CEMR vienija 57 savivaldybių asociacijas iš 40 šalių, ne vien ES narių.

Lietuvos delegacijos Europos Sąjungos Regionų komitete veiklos aspektus pristatė

Sveikiname

Lietuvos savivaldybių asociacija
artėjančio gimtadienio proga sveikina

Vilkaviškio rajono savivaldybės merą **Algirdą Neiberką**

delegacijos vadovo pavaduotojas Gediminas Paviržis. Pastarieji metai Lietuvos atstovams šioje ES vietos ir regionų valdžių asamblėjoje, pasak G. Paviržio, buvo itin produktyvūs: mūsų delegacija, kuri sudaro tik 2,5 proc. visų Regionų komiteto narių, per metus parengė daugiau nei dešimtadalį visų paskelbtų nuomonių.

Suvažiavime kalbėjęs Lietuvos delegacijos Europos Tarybos Vietos ir regionų valdžių kongrese vadovas Pasvalio rajono savivaldybės meras Gintautas Gegužinskas atkreipė dėmesį į europinį Lietuvos vietos savivaldos įvertinimą. Savo pranešime suvažiavimo delegatams jis priminė 2001 ir 2011 m. Europos Tarybos kongreso ekspertų atliktų pagrindinio europinio lygmeniu savivaldybių teises reglamentuojančio dokumento – Europos vietos savivaldos chartijos – įgyvendinimo Lietuvoje išvadas. G. Gegužinskas pabrėžė, kad nepaisant iš esmės teigiamo teisinės vietos savivaldos veiklą reglamentuojančios bazės įvertinimo įvairios Lietuvos vyriausybės sistemingai ignoruoja Europos Tarybos ekspertų rekomendacijas dėl regioninio lygmens stiprinimo, savivaldybių finansinio savarankiškumo didinimo, funkcijų finansavimo ir kitų klausimų.

Lietuvos savivaldybių asociacijos direktorė Roma Žakaitienė pateikė LSA 2013 m. finansinę ataskaitą, supažindino su ataskaitinio laikotarpio veikla, pristatė 2014 m. finansinės sąmatos ir nario mokesčio planus.

LSA suvažiavimo delegatai, pabrėždami vis mažėjančias savivaldybių galimybes vykdyti įstatymu priskirtas funkcijas ir tenkinti gyventojų poreikius, reikšdami susirūpinimą, posėdyje priėmė **Rezoliuciją**, kurioje teigiama, kad siekiant pagerinti savivaldybių finansinę padėtį būtina šalinti ekonominės krizės padarinius savivaldoje.

SUVAŽIAVIMO DELEGATAI KREIPIASI Į SEIMĄ IR VYRIAUSYBĘ PRAŠYDAMI:

- **atstatyti** savivaldos finansavimo proporciją nacionaliniame biudžete į prieškrizinį lygį, užtikrinant tolygų savivaldybių, kaip ir valstybės, biudžetų augimo tempą.
- **patobulinti** Savivaldybių biudžetų pajamų nustatymo metodikos įstatymą siekiant užtikrinti tiesioginį ryšį tarp savivaldybės teritorijoje generuojamų mokesčių pajamų ir į savivaldybės biudžetą gaunamų įplaukų dydžio, panaikinant savivaldybių savarankiškų pajamų ir gyventojų pajamų mokesčio planuojamų įplaukų natūralaus augimo apribojimus.
- **nustatyti**, kad įgyvendinant 2014–2020 m. ES struktūrinių fondų projektus iš savivaldybių biudžetų skiriamo bendrojo finansavimo lygis neturi viršyti 7,5 proc.
- **skirti** pakankamas lėšas savivaldybių patirtoms išlaidoms dėl jų valdomų informacinių sistemų pritaikymo euro įvedimui kompensuoti.

Parengė LSA atstovė viešiesiems ryšiams Simona Žadvidaitė

LSA direktorė R. Žakaitienė į suvažiavimą palydėjo premjero A. Butkevičiaus sveikinimą atvežusį buvusį Neringos merą, premjero patarėją A. Vinkų

Savivaldybių kontrolierių asociacijos prezidentas J. Vaičiulis įteikė LSA prezidiumui žirgo skulptūrėlę ir linksmi palinkėjo, kad suvažiavimo dalyviai sprendami klausimus neiškrstų iš balno

Tarp suvažiavimo svečių buvo ir beveik visi Seimo Valstybės valdymo ir savivaldybių komiteto nariai

LSAXXSUVAŽIAVIMAS

Iš LSA prezidento Ričardo Malinausko
ataskaitinio pranešimo
LSA XX suvažiavime (2013-05-21) Kaune

FINANSAI

Savivaldybėms viena aktualiausių problemų per praėjusį ataskaitinį laikotarpį – nepakankamai gerėjanti finansinė padėtis. Iki šiol nepavyksta užtikrinti savivaldybėms reikiamų lėšų tiek savarankiškosioms funkcijoms atlikti, tiek valstybės perduotoms funkcijoms įvykdyti, tiek mokinio krepšelio reikmėms finansuoti.

Daug dėmesio skyrėme savivaldybių lėšų poreikiui subalansuoti ir didesniai finansiniam savarankiškumui užtikrinti.

Noriu pasidžiaugti, kad Seimas, svarstydamas šių metų biudžetą, išgirdo LSA prašymus ir į dalį jų atsižvelgė.

Savivaldybių biudžetų pajamų metodikos įstatyme jis neįtvirtino Gyventojų pajamų mokesčio formulės, kuri būtų savivaldybes prilyginusi vykdomiesiems komitetams, ir įpareigojo Vyriausybę Metodikos įstatymą pakeisti taip, kad natūralų ekonominį augimą Vyriausybė ir savivaldybės dalytųsi.

Be to, Seimas pritarė, kad Metodikos įstatymo projekte neliktų nuostatos, kuri privalomai įpareigotų savivaldybes atiduoti dalį viršplaninių pajamų tuo atveju, jei valstybės biudžete nėra patvirtinta asignavimų arba jų nepakanka savivaldybių biudžetų negautoms pajamoms padengti.

Seimas taip pat pritarė šiems LSA pasiūlymams:

- atsakyti atsiskaitymo tarp savivaldybių už migruojančius mokinius reglamentavimo;
- metinį savivaldybės grynojo skolinimosi limitą 2014 m. nustatyti ne 10 proc., o 15 proc.

Finansų ministerija atsižvelgė į LSA prašymą ir 2014 m. ministerijos asignavimuose numatė 15 mln. Lt savivaldybių negautoms 2013 m. pajamoms kompensuoti.

Gerų rezultatų pasiekėme per Lietuvos savivaldybių asociacijos vadovų susitikimą su Ministru Pirmininku A. Butkevičiumi. 2013 m. gruodį buvo priimtas Kelių priežiūros ir plėtros finansavimo programos įstatymo pakeitimas. Juo numatyta vietinės

reikšmės keliams ir gatvėms finansavimą padidinti nuo 20 iki 25 proc. 2014 m., o 2015 m. iki 30 proc. Toks sprendimas atitinka šešioliktosios Vyriausybės programines nuostatas.

Ekspertai ne kartą įspėjo, kad nuosekliai besikaupiančios savivaldybių skolos ir biudžetų nesubalansavimas dalį savivaldybių privės iki nemokumo ribos. Tai akivaizdžiai parodo savivaldybių pradelsti kreditiniai įsiskolinimai. Jie 2014 m. sausio 1 d. sudarė net 391,4 mln. Lt ir, palyginti su 2009 m., padidėjo beveik tris kartus.

LSA nuomone, savivaldybių finansinė būklė pagerės ir pradelsti kreditiniai įsiskolinimai pradės gerokai mažėti tik tada, kai Seimas ir Vyriausybė patobulins savivaldybėms tenkančių pajamų nustatymą ir neribos savivaldybėms planuojamų savarankiškų pajamų augimo. Tai ne tik pagerintų savivaldybių darbą, bet ir padidintų motyvaciją skatinant darbo vietų kūrimą, verslumą, investicijas ir mokestinių pajamų augimą savivaldybėse.

SVEIKATOS APSAUGA

Nemažai teisės aktų pakeitimų projektų derinimo pareikalavo Sveikatos apsaugos ministerijos užmojai perimti iš savivaldybių vykdomas valstybines antrinės ir tretinės asmens sveikatos priežiūros organizavimo funkcijas, kuriems nepritarė LSA.

LSA pavyko pasiekti kompromisinį variantą, ir šiuo metu Seimui pateikti įstatymų pakeitimų projektai, kuriais numatoma perimti tik tretinės asmens sveikatos priežiūros organizavimo funkciją ją perduodant Sveikatos apsaugos ministerijai.

Taip pat Seimą jau pasiekė Sveikatos priežiūros įstaigų ir Sveikatos sistemos įstatymų pakeitimų projektai, kuriais atsižvelgiant į LSA pasiūlymus yra numatyta suteikti savivaldybėms galimybę reguliuoti pirminės asmens sveikatos priežiūros įstaigų tinklo išdėstymą.

Nuo šių metų sausio 1 d. įsigaliojo įstatymų pakeitimų projektai, kuriais visuomenės sveikatos stiprinimas, visuomenės sveikatos stebėseną ir sveikatos priežiūra mokyklose priskirta prie valstybės perduotų savivaldybėms funkcijų. Pavestas funkcijas įgyvendinti kol kas problemiška, nes valstybinė tikslinė dotacija, atitinkanti savivaldybėms perduotų funkcijų finansavimą, Sveikatos apsaugos ministerijos nebuvo laiku ir tinkamai suplanuota ir skirta.

Po ilgų derybų, atsižvelgiant į Savivaldybių asociacijos pasiūlymus, Vyriausybės nutarimo projektas papildytas punktais, kurie išsprendžia finansavimo trūkumą, tačiau galutinis sprendimas priklausys nuo Finansų ministerijos.

SAVIVALDYBIŲ ADMINISTRAVIMAS

Dėl Regioninės politikos įgyvendinimo. Regionų plėtros tarybos yra pagrindinės regioninę politiką apskrityse formuojančios ir koordinuojančios institucijos. Pagrindinė regionų plėtros tarybų veikla buvo susijusi su 2007–2013 m. struktūrinės paramos lėšomis finansuojamų regioninių projektų krepšelio formavimu. Drąsiai galima teigti, kad regioninių projektų atrankos modelis pasiteisino.

Lietuvos savivaldybių asociacija palaiko regionų plėtros ta-

rybų įgaliojimų stiprinimą. Seimo narių grupė parengė iš dalies mūsų siekiamą atitinkantį Regioninės plėtros įstatymo projektą. Tačiau Vyriausybė projektui nepritarė ir pati parengė naują įstatymo redakciją. Nors projekto rengėjai deklaruoja, kad įstatymu siekiama didinti regionų plėtros tarybų įgaliojimus, dauguma savivaldybių tuo abejoja.

Tiesioginiai merų rinkimai. Apie tiesioginius merų rinkimus kalbama jau 15 metų, daugelis politinių partijų jų įteisinimą įtraukia į savo programas. Balandžio pabaigoje Seime pateiktas Vietos savivaldos įstatymo projektas, kuriuo siekiama įteisinti tiesioginius merų rinkimus nekeičiant Konstitucijos. Projekte numatyta, kad tiesiogiai išrinktas meras yra tarybos narys ir tarybos pirmininkas. Tokiam modeliui LSA pritarė jau 2006 m. Tikimės, kad Seimas įgyvendins seniai puoselėjamus rinkėjų lūkesčius.

ATLIEKŲ TVARKYMAS

Toliau tęsiasi sumaištis atliekų tvarkymo sektoriuje. Nepraėjus metams nuo 2012 m. balandį priimtų Atliekų tvarkymo įstatymo nuostatų įsigaliojimo vėl pateiktas naujas įstatymo pakeitimo projektas, kuriame siūlomi pakeitimai, susiję su atliekų tvarkymo administratoriumi, Aplinkos ministerijos įgaliojimais ir savivaldybių atsakomybe.

Projektas derintas su Lietuvos savivaldybių asociacija, tačiau į esmines pastabas, susijusias su regioninių atliekų tvarkymo centrų valdymu ir ekonominių sankcijų taikymu, neatsižvelgta. Asociacijos nuomone, norint taikyti administracinę atsakomybę savivaldybėms už teisės aktų nuostatų nevykdymą, tokią pat atsakomybę derėtų numatyti ir valstybinėms institucijoms. Pagrindinė savivaldybių užduotis – sukurti darniai veikiančią atliekų tvarkymo sistemą, tačiau nuolat keičiami įstatymai sukelia dar didesnę sumaištį, griaua jau nusistovėjusią tvarką ir pažeidžia savivaldybių teises į savarankiškumą.

TERITORIJŲ PLANAVIMAS

2014 m. sausio 1 d. įsigaliojo naujos redakcijos Teritorijų planavimo įstatymas ir daugiau nei 20 jį lydinčių įstatymų. Galime pasidžiaugti, kad pavyko apginti įstatymų projektuose siūlomus pakeitimus, kurie būtų iš kai kurių savivaldybių atėmę prigimtą teisę rengti savo teritorijos bendrąjį planą ar faktinę galimybę įgyvendinti teritorijų planavimo sprendinius miestuose ir miesteliuose perdavus žemės sklypų formavimą ir tvarkymą Nacionalinei žemės tarnybai.

Savivaldybių asociacijos veiklos metinei ataskaitai pritarė

ŽEMĖS ŪKIS IR KAIMO PLĖTRA

Inicijuojame valstybei nuosavybės teise priklausančių melioracijos statinių ir melioracijos sistemų naudojimo, būklės vertinimo ir melioracijos darbų finansavimo taisyklių pakeitimus, kurie leistų savivaldybėms laisviau naudoti melioracijos darbams skiriamas tikslines dotacijas.

ŽEMĖS PARDAVIMAS

Susrūpinimą kėlė Seimo ir Vyriausybės ketinimai savivaldybėms užkrauti administracinę našta įstatymu keičiant Žemės ūkio paskirties žemės pardavimo tvarką. Vyriausybėje ir Seime svarstomuose Lietuvos Respublikos žemės ūkio paskirties žemės įsigijimo laikinojo įstatymo projektuose buvo siūlomos naujos savivaldybių funkcijos, susijusios su leidimų išdavimais, komisijų sudarymu ir gamybos kontrole.

LSA valdyba nustatė, kad šios naujos funkcijos nėra vietos savivaldai būdingos, labai padidina administracinę našta, iš esmės nėra ekonomiškai pagrįstos ir galimai iškreipia konkurencinę aplinką. Todėl mes nepritarėme tokiems įstatymo pakeitimams.

Galima pasidžiaugti, kad Seimas bent iš dalies įsiklausė į mūsų nuomonę ir leidimų įsigyti žemę išdavimo perdavimo savivaldybėms buvo atsisakyta.

Tačiau įstatymo pažeidimų tyrimas ir nagrinėjimas buvo patikėtas ne Nacionalinei žemės tarnybai, kurios priedermė vykdyti žemės naudojimo kontrolę, bet savivaldybėms.

Įstatymo rengėjai iki šiol nesugebėjo paaiškinti, kaip savivaldybės, neturėdamos jokių duomenų, galės kontroliuoti, pavyzdžiui, įsigytos žemės naudojimo žemės ūkio veiklai vykdymą; kaip apskritai jos gebės įvertinti menamos žalos dydį.

Tikėkimės, kad į šiuos klausimus iki 2015 m. gausime atsakymus, o ir naujos funkcijos finansavimo klausimas bus sprendžiamas.

TARPTAUTINIAI RYŠIAI

Kertinis praėjusių metų LSA tarptautinės veiklos aspektas – Lietuvos pirmininkavimas Europos Sąjungos Tarybai ir su juo susiję renginiai Lietuvoje ir Briuselyje.

Mūsų šalies pirmininkavimo ES Tarybai metu Lietuvoje surengėme aštuonis renginius. Aktyviai dirbome ir Briuselyje – Regionų komitete rengėme Lietuvos menininkų parodas, šalies pirmininkavimo pristatymą.

Ne mažiau aktyviai dirbome ir atstovaudami Lietuvos savivaldybių interesams ES Regionų komitete. Mūsų delegacija pateikė daugiau nei šimtą pakeitimų ir pastabų svarstomoms nuomonėms. Turint omenyje, kad Regionų komitetas per metus priima kiek daugiau nei keturias dešimtis nuomonių, sutikite, kad penkios iš jų „lietuviškos“ – yra tikrai nemažai.

ŠVIETIMAS IR KULTŪRA

Pastaruoju metu savivaldybių mokykloms ypač buvo aktualus mokinio krepšelio (MK) klausimas. Lietuvos savivaldybių asociacija ne kartą kreipėsi į Seimą, Vyriausybę ir Švietimo ir mokslo ministeriją dėl MK lėšų neišėmimo nuo rugsėjo 1 d. dėl sumažėjusio mokinių skaičiaus, o šias lėšas palikti savivaldybėms MK metodikos netobulumui ir lėšų stygiui nors iš dalies kompensuoti. LSA taip pat siekė, kad būtų pakeistos Mokyklų, vykdančių formaliojo švietimo programas, tinklo kūrimo taisyklės, siekiant išsaugoti kaimo ir miestelių mokyklas.

2013 m. rugpjūčio 22 d. LSA atstovų susitikime su Ministru Pirmininku aptarti savivaldybėms aktualūs Mokinio krepšelio lėšų apskaičiavimo ir paskirstymo metodikos tobulinimo ir Mokyklų, vykdančių formaliojo švietimo programas, tinklo kūrimo taisyklių pakeitimo ir savivaldybių biudžeto formavimo klausimai.

Susitikimo su Ministru Pirmininku metu pasiekta, kad jau nuo 2013 m. rugsėjo 1 d. dėl sumažėjusio mokinių skaičiaus nebebuvo išimtos mokinio krepšelio lėšos. Ypač svarbu pažymėti, kad formuojant 2014 m. Valstybės ir savivaldybių biudžetą mokinio krepšelio lėšos, atsilaisvinusios dėl mokinių skaičiaus mažėjimo, buvo paliktos švietimui. Šiais metais tai sudarė per 60 mln. Lt. Po kelerių metų pertraukos 38 Lt padidintas ir mokinio krepšelis nuo 3 310 iki 3 348 Lt.

Pasiekta, kad būtų pakeistos Mokyklų, vykdančių formaliojo švietimo programas, tinklo kūrimo taisyklės, sudarant miestelių ir kaimo bendruomenėms galimybes išlaikyti vidurines mokyklas ir jas akredituoti gimnazijomis su viena 11 ir 12 klase. Šie ir kiti Mokyklų tinklo kūrimo taisyklių pakeitimai leis miesteliuose ir kaimuose išsaugoti per 150 mokyklų.

LSA taip pat pasiekė, kad nuo 2014 m. sausio 1 d. būtų atsisakyta atsiskaitymo tarp savivaldybių už migruojančius mokinius, kurio administravimui reikėdavo daug laiko, o rezultatas būdavo minimalus ar net nulinis.

Mažėjantis gyventojų skaičius verčia savivaldybes optimizuoti kultūros ir švietimo įstaigas, steigti daugiafunkčius centrus, kuriuose teikiamos švietimo, kultūros, socialinės, sveikatos ir kitos paslaugos. Savivaldybėms iškyla problemų dėl daugiafunkcio centro „įteisinimo“, t. y. teisės aktų nuostatų suderinamumo su šakinėmis Švietimo ir mokslo, Kultūros, Socialinės apsaugos ir darbo, Sveikatos apsaugos ministerijomis. LSA kreipėsi į Kultūros ir Švietimo ir mokslo ministerijas, kad būtų sudaryta tarpžinybinė darbo grupė, įtraukiant suinteresuotas puses, ir išspręstos teisės aktų nesuderinamumo problemos.

Aktuali jaunų kultūros specialistų problema regionuose, nes baigę mokslus dėl mažų atlyginimų jie dirba kitą darbą arba didmiesčiuose. Nuo š. m. liepos 1 d. kultūros darbuotojų atlyginimams didinti numatyta skirti 25 mln. Lt, tačiau šie pinigai bus išmokami kaip priedas prie atlyginimų ir tai gali būti tik šiems metams, nes iki šiol neapsispręsta, kaip bus 2015 m. LSA ir toliau sieks, kad būtų patvirtinta ilgalaikė kultūros darbuotojų atlyginimų didinimo programa.

SOCIALINIAI KLAUSIMAI

Pagrindiniai atskaitinio laikotarpio klausimai susiję su pinigine socialine parama, socialinėmis paslaugomis ir socialiniu būstu. Socialinėje srityje vyksta permainos.

Nuo šių metų pradžios visos savivaldybės pradėjo mokėti socialines pašalpas kaip savarankiškąją funkciją. Šie pokyčiai buvo būtini, nes savivaldybėse nuo 2010 m. kasmet vis didėjo socialinių pašalpų gavėjų skaičius. Savivaldybėms perdavus šią funkciją ir sugriežtinus Piniginės paramos nepasiturintiems gyventojams įstatymą padėtis pasikeitė – socialinių pašalpų gavėjų skaičius pastebimai pradėjo mažėti.

Jei palyginsime praėjusių metų I ketvirtį su šių metų I ketvirtį, pamatysime, kad socialinių pašalpų gavėjų skaičius savivaldybėse sumažėjo nuo 217 tūkst. žmonių iki 168 tūkst. Šių metų I ketvirtį socialinėms pašalpoms savivaldybės vidutiniškai panaudojo 25 proc. mažiau lėšų, nei praėjusių metų I ketvirtį.

Savivaldybėms padaugėjo darbo, tačiau svarbiausia, kad sumažėjo piktnaudžiavimo pašalpomis atvejų.

Taigi rezultatai akivaizdūs. Įsitikinome, kad savivaldybėms suteikus daugiau teisių ir atsakomybės padėtis ir kitose srityse labai pagerėja.

Jau dabar matome, kad visos savivaldybės turės pašalpoms mokėti nepanaudotų lėšų, kurias galėsime skirti kitoms būtinoms gyventojų reikmėms.

Šiandien dar nežinome, kaip ir kokiomis finansinėmis sąlygomis pinigine parama bus įgyvendinama 2015 m. Tačiau vykdamas tolesnę pertvarką – kompensacijų už šildymą perdavimą savivaldybėms, reikalausime, kad būtų užtikrintas tinkamas finansavimas ir parengti „saugikliai“, kad savivaldybėms nepitrūks piniginei paramai būtinų lėšų.

Socialinės paslaugos

Savivaldybėse sparčiai plėtojamas socialinių paslaugų tinklas. Šiuo metu veikia daugiau kaip 700 įvairaus tipo socialinių paslaugų įstaigų, kurių didžioji dalis yra iš dalies ar visiškai finansuojama iš savivaldybių biudžeto.

Esant nemažoms socialinėms problemoms lėšų poreikis socialinių paslaugų sričiai kasmet didėja. Ko pasigenda savivaldybės šioje srityje? Asociacija inicijavo, kad būtų pakeista ir patobulinta šiuo metu galiojanti Socialinių paslaugų finansavimo ir apmokėjimo už paslaugas tvarka, numatanti teisingesnį apmokėjimą ir didesnes lėšas savivaldybėms, tačiau šis dokumentas iki šiol nepriimtas.

Globos įstaigų licencijavimas

Nemažai rūpesčių savivaldybėms kelia globos įstaigų licencijavimas. Iki šių metų pabaigos savivaldybių globos įstaigos turi gauti veiklos licencijas, t. y. atitikti nustatytus darbuotojų etatų, ploto ir kt. normatyvus. Nors Asociacijai ir pavyko ministeriją įtikinti, kad nustatytos globos normos yra per „aukštos“, ir jos buvo pakoreguotos, tačiau vis tiek atitiktis dabar galiojančioms normoms reikalauja nemažų papildomų lėšų, kurių daugeliui savivaldybių trūksta.

Manome, kad globos įstaigų licencijavimui keliami per dideli ir neatitinkantys tikrovės reikalavimai – jie turi būti pakeisti.

Didžioji dalis savivaldybių susiduria su socialinių paslaugų įstaigų išlaikymo problema. Finansavimas skirtingo pavaldumo globos įstaigoms yra labai skirtingas, todėl vis labiau išryškėja ne tik regioniniai skirtumai, bet ir skirtumai tarp atskirų globos įstaigų ir jose gyvenančių vaikų ar kitų žmonių grupių.

Valstybinės pensijos daugiavaikėms motinoms

Nepriimtina tokia praktika, su kuria šįmet susidūrė savivaldybės rinkdamos dokumentus valstybinėms pensijoms gauti daugiavaikėms motinoms. Savivaldybes užgūlė didžiulis darbas. Šiuos darbus savivaldybės turėjo daryti net nepriėmus reikiamų teisės aktų ir neskyrus būtinų administravimo lėšų. Šį klausimą kėlėme ne tik ministerijai, bet ir Seimo Socialinių reikalų ir darbo komitete. Buvo pažadėta, kad bus rastos lėšos šiam darbui administruoti, tačiau iki šiol Socialinės apsaugos ir darbo ministerija dėl lėšų nesusitaria su Finansų ministerija ir šis klausimas lieka atviras.

Socialinis būstas

Šiuo metu socialinio būsto savivaldybėse laukia daugiau nei 31 tūkst. šeimų ir asmenų. Laukiančiųjų socialinio būsto eilės kasmet didėja, o kasmet vidutiniškai savivaldybės aprūpina būstu tik apie 850 šeimų, tad socialinio būsto žmonėms reikia laukti 20 ir daugiau metų. Praėjusiais metais buvo parengtas ir su LSA suderintas naujo Paramos būstui įsigyti ir išnuomoti įstatymo projektas, kuriame numatytos priemonės, pagerinančios aprūpinimą socialiniu būstu. Savivaldybėse yra 12 514 būstų, kuriuos būtų galima leisti žmonėms privatizuoti, o gautas lėšas panaudoti savivaldybių socialinio būsto plėtrai.

ENERGETIKA

Daugiausia dėmesio ataskaitiniu laikotarpiu pareikalavusios sritys: vandentvarkos sektorius, daugiabučių namų atnaujinimas ir šilumos ūkis.

Vandentvarkos srityje pagrindinis darbas buvo naujos redakcijos Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo įstatymo projekto nuostatų derinimas.

Projektui buvo pateiktos šios pagrindinės savivaldybių pastabos:

- Siūlyti įtvirtinti aiškią nuostatą, kad vandentvarkos įmonių stambinimas vykdomas tokiu principu: viena savivaldybė – viena įmonė, o regioninių įmonių steigimas gali būti vykdomas savivaldybių iniciatyva.

- Numatyti, kad savivaldybės turi siekti, kad ne mažiau kaip 95 proc. ne savivaldybės teritorijos, kaip buvo pateikta projekte, bet savivaldybės nustatytos viešojo vandens tiekimo teritorijos gyventojų gautų saugos ir kokybės reikalavimus atitinkantį geriamąjį vandenį ir nuotekų tvarkymo paslaugas.

- Leisti savivaldybėms pačioms spręsti dėl garantinio vandens tiekimo organizavimo ir paviršinių nuotekų tvarkymo organizavimo.

- Siūlyti geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo kainų nustatymą pavesti savivaldybės tarybai.

Galima pasidžiaugti, kad po ilgų diskusijų LSA pastabos buvo įvertintos. Artimiausiu metu įstatymo projektą planuoja-

ma svarstyti Seime.

Kita svarbi sritis, kurioje pasiekta puikių rezultatų, yra **daugiabučių gyvenamųjų namų renovacija**.

Nuo 2013 m. pradžios į daugiabučių namų renovacijos procesą įsitraukus savivaldybėms, šioje srityje jaučiamas žymus poslinkis į priekį.

Per šį laiką savivaldybės atrinko ir į atnaujinamų daugiabučių namų sąrašus įtraukė daugiau nei 2500 energetiškai neefektyvių namų, parengė 58 savivaldybių energinio efektyvumo didinimo programas.

Taip pat iš per šį laikotarpį parengtų ir suderintų daugiau nei 1500 investicijų planų (t. y. tris kartus daugiau nei per visą Daugiabučių gyvenamųjų namų atnaujinimo programos laikotarpį) beveik 1200 yra savivaldybių parengti planai.

Nuo 2013 m. pradžios iki 2014 m. balandžio statybos rangos darbai pradėti daugiau nei 300 į savivaldybių energinio efektyvumo didinimo programas įtrauktų daugiabučių namų.

Renovacijos pažanga rodo, kad vietoje stovėjęs renovacijos procesas įsibėgėjo tuomet, kai į procesą aktyviai įsitraukė savivaldybės. Tikimės, kad tai bus įrodymas valdžios institucijoms, kad savivalda reikia pasitikėti ir suteikti jai daugiau savarankiškumo sprendžiant įvairius klausimus, ypač pastaruoju metu, kai, užuot daugiau teisių suteikus savivaldybėms, centrinė valdžia stengiasi centralizuoti tam tikras funkcijas. Geriausi pavyzdžiai būtų atliekų tvarkymo ir šilumos ūkio sektoriai, kurių valdymą norėtų perimti valstybė.

Pastaruoju metu savivaldybėms ramybės neduoda dar vienas klausimas: kas vyksta šilumos ūkyje? Susiklostė keista padėtis – priimami su šilumos ūkio pertvarka susiję sprendi-

LSA suvažiavimo delegatai posėdyje priėmė Rezoluciją

mai, tačiau savivaldybės sprendžiant su šilumos ūkio valdymu susijusius klausimus nedalyvauja, sprendimai priimami be savivaldybių pozicijos, o apie priimtus sprendimus sužinoma iš spaudos.

Kalbama apie šilumos ūkį valdysiančios akcinės bendrovės sukūrimą, kurios 51 proc. kapitalo priklausytų valstybei.

Savivaldybėms kyla klausimų:

- Koku būdu bus perimamas savivaldybių valdomas turtas?
- Ar valstybės valdomi bus tik Vilniaus ir Kauno šilumos ūkiai, ar tai palies visas savivaldybes?
- Kaip bus išnuomotų šilumos ūkių atveju?
- Kokia numatoma nauda vartotojams?

Aiškaus atsakymo iš programos rengėjų negauname.

Taip pat atkreiptinas dėmesys į tai, kad pertvarkant šilumos ūkį numatoma keisti ir teisinį reguliavimą. Pasak programos rengėjų, siekiant sumažinti šilumos kainas investicijų derinimą

reikėtų iš savivaldybių atimti ir perduoti Valstybinei kainų ir energetikos kontrolės komisijai.

Šiuo metu šilumos ūkio įstatyme nustatyta, kad investiciniai planai derinami su savivaldybės taryba jos nustatyta tvarka. Į šilumos kainas įtraukiamos tik savivaldybės suderintos ir Kainų komisijos patikrintos investicijos.

Savivaldybės, geriausiai žinodamos padėtį vietiniame šilumos ūkyje, derina ne visas šilumos tiekėjų pateiktas investicijas, o tik duodančias naudą vartotojams arba užtikrinančias šilumos tiekimo patikimumą. Be to, neretai nustatomos papildomos sąlygos dėl investicijų finansavimo (ES fondai) arba investicijomis sukurto turto priklausomybės (išnuomotų šilumos ūkių atveju).

Perdavus investicijų derinimą vien tik Kainų komisijai gali būti, kad būtų suderintos ne vartotojams, o šilumos tiekėjams naudą teikiančios investicijos.

Savivaldybių pozicija buvo pateikta Energetikos ministerijai raštu, tačiau rengiant programą į ją atsižvelgta nebuvo.

APIE SUVAŽIAVIMO DALYVIUS

Lietuvos savivaldybių asociacijos nariai – visos 60 Lietuvos savivaldybių į Lietuvos savivaldybių asociacijos narių atstovų suvažiavimą savivaldybių tarybų įgaliojimų laikui pagal kvotas proporcingai rinkimus laimėjusių partijų gautoms vietoms savivaldybių tarybose išrinko 148 atstovus.

Mandatų komisijos, kuriai pirmininkavo Rietavo savivaldybės meras Antanas Černeckis, duomenimis, dvidešimtajame LSA narių atstovų suvažiavime dalyvavo 98 atstovai iš 55 savivaldybių. Nedalyvavo Kalvarijos, Kretingos, Lazdijų, Neringos ir Plungės savivaldybių atstovai.

Tarp delegatų 12 moterų, 86 vyrai. Suvažiavimo delegatai atstovavo 13 Lietuvos politinių partijų, koalicijų arba nepriklausomi, nepartiniai, išsikėlę patys:

Lietuvos socialdemokratų partijai 33; Tėvynės sąjungai–Lietuvos krikščionims demokratams 17; Liberalų ir centro sąjungai 8; partijai Tvarka ir teisingumas 9; Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjungai 10; Darbo partijai 6; Lietuvos Respublikos liberalų sąjūdžiui 5; Lietuvos lenkų rinkimų akcijai 5; Lietuvos centro partijai 1; Partijai „Jaunoji Lietuva“ 1; Krikščionių partijai 1; Sąjungai TAIP 1; išsikėlę patys, nepriklausomi, nepartiniai 1.

Mandatų komisijos narės Birštono ir Visagino savivaldybių merės Nijolė Dirginčienė ir Dalia Štraupaitė vienbalsiai išrinko pirmininką Rietavo savivaldybės merą A. Černeckį

LAKESNĖS MINTYS IŠ TRIBŪNOS

- Jeigu norime stiprios valstybės, reikia stiprios savivaldos.
- Savivaldybėje ir per daug nesiplėšant, ypač dėl verslo plėtros, galima gyventi ramiau.
- Mitas, kad regionai nepagydomai merdi, jau atgyvenęs.
- Apie tiesioginius merų rinkimus kalbama jau 15 metų.
- Merą išrinkus tiesiogiai – jo atsakomybė žmonėms bus daug didesnė.

Po suvažiavimo Kauno miesto meras Andrius Kupčinskas (kairėje) pakvietė delegatus į ekskursiją po atnaujintą Pažaislio vienuolyną

KO VIS DAR TRŪKSTA SAVIVALDAI?

Savivaldai būtina skirti daugiau lėšų, suteikti daugiau galių ir pareikalauti konkrečios atsakomybės. Tai LSA XX suvažiavime akcentavo ne tik savivaldybininkai, bet ir suvažiavime dalyvavę atsakingi centrinės valdžios atstovai.

IŠ PREMJERO ALGIRODO BUTKEVIČIAUS SVEIKINIMO

Vyriausybė yra įsipareigojusi didinti savivaldybių ekonominę ir finansinę savarankiškumą, tobulinti jų biudžetų pajamų nustatymo metodiką, kad savivalda galėtų imtis iniciatyvos skatinama verslumą, investicijas, darbo vietų kūrimą ir mokesčių pajamų didėjimą savivaldybių teritorijose. Sudarant 2014 m. savivaldybių biudžetą buvo laikomasi principo – **daugiau lėšų ir atsakomybės savivaldai**. Beveik 10,5 procentinio punkto padidino gyventojų pajamų mokesčio dalį, tenkančią savivaldybėms.

Tai davė gerų rezultatų. Šiomet pagerėjo savivaldybių biudžetų faktinės įplaukos – per 1 ketvirtį surinkta beveik 90 mln. Lt (9 proc.) daugiau negu buvo prognozuota, o palyginti su praėjusių metų tuo pačiu laiku, įplaukų padidėjo 188,2 mln. Lt (23,5 proc.).

Nors savivaldybės surenka daugiau pajamų, tebėra gana dideli įsiskolinimai. Balandžio 1 d. savivaldybių skola sudarė 2,1 mlrd. Lt. Per praėjusius metus ji padidėjo 117,5 mln. Lt ir siekė beveik 56 proc. patvirtintų metinių pajamų.

Vyriausybė naujoje finansinėje perspektyvoje 2014–2020 m. ekonominę paramą sutelks regionams. Kartu su Lietuvos biudžeto lėšomis per septynerius metus bus paskirta įspūdinga suma – 3,77 mlrd. Lt. Patvirtintas Tarpinstitucinis veiklos planas – konkrečiais finansiniais asignavimais paremtas dokumentas jau leidžia pradėti įgyvendinti numatytas priemones.

Mūsų visų pareiga – garantuoti, kad lėšos būtų investuotos į ilgalaikę naudą. Todėl regionų plėtros tarybai, sudarančiai konkrečios vietovės investicinį paketą, tenka didelė atsakomybė. Ieškant geriausių sprendimų siūlau būsimus projektus kuo plačiau aptarti ir su bendruomenėmis, vietos lyderiais.

Dar kartą noriu pažymėti, kad turime išskirtinę galimybę išspręsti daugelį problemų, kurios pančioja mūsų pažangos žingsnius. Privalome maksimaliai pasinaudoti šiuo stipriu finansiniu instrumentu, nes daugiau tokių dosnių išmokų iš Europos Sąjungos nebebus.

Vyriausybės iniciatyva probleminiuose regionuose surengti ekonomikos forumai atskleidė ir kitą tiesą. Sukūrėme institucijų, kurių pareiga rūpintis investicijomis, tačiau per kelerius metus jos nesugebėjo pasiekti visų savivaldybių. Neretai trūksta bendradarbiavimo, geranoriško supratimo ar intereso įgyvendinant kai kuriuos projektus. Renovuojame didžiulius pastatus, o jie stovi tušti. Plyti ir laisvi įvairių LEZų, pramonės parkų hektarai su milijonais litų kainavusia infrastruktūra.

Todėl ir noriu dar kartą pabrėžti: privalome labai atsakingai parengti vizijas, planus, projektus, kurie sudomintų investuotojus. Jau priimtos Investicijų įstatymo pataisos, skatinančios palankesnes investavimo sąlygas regionuose.

Daugės statybinių ir projektavimo organizacijų, dalyvaujančių

gyvenamųjų namų renovacijos procese – regionuose užsakymus galės gauti ir mažos bendrovės.

Daugiabučių renovacija, ypač regionuose, vyksta sparčiu tempu. 1 147 namų gyventojai pritarė renovacijos projektų įgyvendinimui, pasirašyta arti 500 rangos darbų sutarčių.

Teigiamų permainų esama ne vien statybų verslo srityje. Vien per pirmą šių metų ketvirtį suteikta 4,6 mln. Lt iš Verslumo skatinimo fondo. Tai trečdaliu daugiau negu tuo pačiu laiku pernai. Noriu dar kartą patikinti, kad per ateinančius metus dėmesys bus sutelktas į regionų ekonomikos gaivinimą.

KLAIPĖDIEČIŲ ĮŽVALGOS

Nors oficialiai yra teigiama, esą per du Nepriklausomybės dešimtmečius savivaldybių galios buvo ir tebėra tolydžio plečiamos, nagrinėjant konkrečias aktualijas ši tendencija nėra akivaizdi.

Ekonominės krizės metu gerokai sumažėjusios savivaldybių pajamos savarankiškosioms funkcijoms.

Savivaldybių biudžetų pajamas lemia įstatymu tvirtinama jiems tenkanti gyventojų pajamų mokesčio (GPM) dalis. Pernai ji siekė 58,33 proc., šiomet – jau 67,78 proc. Tačiau tai nereiškia, kad savivaldybės turės daugiau lėšų – kartu joms Vyriausybė perdavė socialinių išmokų mokėjimo funkciją.

Nors būtinybė atkurti krizės sąlygomis sumažintas pensijas ir biudžetinių algas, atsakingai skirstyti paramą socialiai jautrioms visuomenės grupėms nėra kvestionuotina, miestų donorų nuopelnai pradedami vertinti dviprasmiškai.

Pasak Klaipėdos miesto mero Vytauto Grubliausko, suvažiavimo dalyvių kalbose nesuk nuskambėjo mintis, kad darbus, svarų indėlių į šalies biudžetą darančio ir kitiems padėti galinčio miesto statusas, kuriuo šiuo metu gali pasigirti vos keli didmiesčiai, tarp jų ir Klaipėda, netenka žavesio.

„Nors pažangus mokesčių surinkimas ir biudžeto subalansavimas yra vertinami, neatrodo, kad tai įkvėptų kolegas iš sunkiau besitvarkančių savivaldybių siekti analogiškų rezultatų. Regis, probleminės savivaldybės statusas turi savo pranašumą, nes tarsi mažina atsakomybės našta“, – sakė uostamiesčio vadovas.

V. Grubliauskas atkreipė dėmesį į ministerijų ir savivaldybių santykius aptariant aktualius bendradarbiavimo klausimus. Vienas iš jų – Klaipėdos tikslinės teritorijos projekto finansavimas, nuo pernai žadėtų 100 mln. Lt sumažėjęs iki 70 mln. Lt.

Dar viena sritis – sveikatos priežiūra. Visoje šalyje beliko vos kelios savivaldybės pavaldžios medicinos įstaigos, teikiančios tretinio lygio sveikatos priežiūros paslaugas. Tarp jų – Klaipėdos universitetinė ligoninė. Klaipėdos meras įsitikinęs, kad specifinė situacija prašosi didesnio Sveikatos apsaugos ministerijos dėmesio ir įsiklausymo į šių medicinos įstaigų steigėjų nuomonę svarstant tolesnius reformos žingsnius.

Suvažiavimo metu aptarti ir Aplinkos ministerijos ketinimai perimti regioninius atliekų tvarkymo centrus savo žinion. Šie planai taip pat vertinami kaip nelogiškas įsitraukimas į savivaldos lygiu kuriamą naująją sistemą.

DEŠIMTASIS „TAURO RAGO“ GAUSMAS

Šventę pradėjo Tauragės garbės piliečio A. Batavičiaus pučiamo rago garsai

Savaitgalį tauragiškiai, kraštiečiai ir atvykę svečiai minėjo miesto 507 metų sukaktį. Dešimtoji miesto šventė „Tauro rago“ džiugino renginių gausa ir visame mieste šventės dvasią atspindinčiomis tauro rago instaliacijomis.

Šventę Pilies aikštėje pradėjo Tauragės garbės piliečio Albino Batavičiaus pučiamo rago garsai. Į sceną buvo įneštas tauragiškio kalvio nukaltas 16 kg tauro rago. Po oficialaus šventės atidarymo čia pat pasirašyta bendradarbiavimo sutartis tarp Tauragės ir Považska Bistricos miesto (Slovakija). Akademikui Eugenijui Jovaišai Tauragės rajono meras Pranas Petrošius suteikė Tauragės garbės piliečio vardą ir įteikė regalias.

Kol vieni šventės dalyviai grožėjosi reginiais Pilies aikštėje, kiti Pilies kiemelyje klausėsi muzikinės choreografinės pasakos „Pabėgusios dainelės“, stebėjo cirko iš Šakių pasirodymus, žiūrėjo profesorius, humanitarinių mokslų daktaro E. Jovaišos dokumentinį filmą „Kol skalvių dar nebuvo“, dar kiti siuntė atvirlaiškius iš pašto, kuriame laiškus rašė garsus prancūzų rašytojas Honoré de Balzakas. Atidaryta jubiliejinė dailininko grafiko Alfonso Čepausko paroda ir pristatyta jo knyga.

Aktyviausi šventės dalyviai dalyvavo sporto varžybose „Mes už Tauragę“, vyko „Tauro rago“ galiūnų varžytuvės.

Vakarop šventė persikėlė į Vasaros estradą. Apie tūkstantis meno šventės „Mano miestas“ dalyvių iš Pilies aikštės iškilmingomis eitynėmis atžygiavo į Vasaros estradą. Ypač gausiai į renginį susirinkę žiūrovai klausėsi Tauragės meno kolektyvų atliekamų dainų, grožėjosi trunkiais šokiais, stebėjo sportininkų pasirodymus, nuotaiką skaidrino Tauragės aeroklubo orlaivių pasirodymas, grupių „Tabasco“ ir „Tautinis brandas“ pasirodymai, rėmėjų dovana miestui – įspūdingi fejerverkai.

Dešimtoji Tauragės miesto šventė „Tauro rago 2014“ baigėsi seniūnijų, bendruomenių, tautodailininkų prisistatymu Bažnyčių gatvėje „Žalia miesto ulytėlė“, Tauragės saviveiklininkų ir grupės „Kitava“ pasirodymu, koncertu „Giesmė mano žemei“ Martyno Mažvydo evangelikų liuteronų bažnyčioje, spektakliu „Amerika pirtyje“ miesto aikštėje.

Į Tauragę šventės proga atvyko ir renginiuose dalyvavo Jo Ekscelencija Telšių vyskupas Jonas Boruta, delegacijos iš Rydštato (Vokietija), Belchatuvo, Bytuvo, Tčevo (Lenkija), Sovetsko (Rusijos Federacija), Považska Bistricos (Slovakija), Zestafonio (Gruzija) savivaldybių, Europos Parlamento narys Zigmantas Balčytis, Seimo Pirmininko pavaduotojas Kęstutis Komskis, kiti Seimo nariai, kaimyninių savivaldybių atstovai.

Pasak Tauragės rajono mero P. Petrošiaus, ši linksma, turininga ir spalvinga miesto šventė, šiemet švenčiama jau dešimtą kartą, dar kartą įrodė, kad nuoširdūs, kūrybingi, veiklūs ir mylintys savo kraštą tauragiškiai sugeba ne tik dirbti, bet ir prasmingai leisti laisvalaikį.

Dešimtojoje miesto šventėje „Tauro rago“ pasirašyta bendradarbiavimo sutartis tarp Tauragės ir Považska Bistricos miesto (Slovakija)

Tauragės rajono meras P. Petrošius suteikė Tauragės garbės piliečio vardą akademikui E. Jovaišai (centre), kurį suskubo pasveikinti ir krašto apsaugos ministras Juozas Oleka

APIE TAURAGĘ – SKAIČIAIS

Tauragės miesto šventės proga Lietuvos statistikos departamentas skelbia pranešimą apie Tauragės rajono savivaldybę ir apskritį.

2013 m. pradžioje rajono savivaldybėje gyveno 42,5 tūkst. gyventojų (Tauragės mieste – 23,7 tūkst.). Iš jų 60,9 proc. sudarė darbingo amžiaus gyventojai, 23,5 proc. – pensinio amžiaus ir 15,6 proc. – vaikai iki 16 metų.

2013 m. Tauragės rajono savivaldybėje buvo 17,8 tūkst. užimtų gyventojų. Daugiausia užimtų gyventojų Tauragės apskrityje dirbo paslaugų srityje, žemės ūkyje, miškininkystėje ir žuvininkystėje. Nedarbo lygis 2013 m. Tauragės apskrityje siekė 10 proc., arba 2,8 procentinio punkto mažiau nei 2012 m. Vidutinis mėnesinis bruto darbo užmokestis rajono savivaldybės įmonėse, įstai-gose ir organizacijose 2013 m. ketvirtąjį ketvirtį sudarė 1 771,5 Lt ir per metus padidėjo 113 Lt.

2013 m. pabaigoje Tauragės rajono savivaldybėje buvo 3 ikimokyklinio ugdymo įstaigos, 18 bendrojo ugdymo mokyklų ir viena profesinio mokymo įstaiga, veikė vienas muziejus, 20 kultūros centrų, 95 meno mėgėjų kolektyvai.

2014 m. sausio 1 d. duomenimis, rajono savivaldybėje veikė 989 ūkio subjektai. Rajono savivaldybėje siuvami drabužiai, gaminami žvejybos tinklai ir virvės, įvairūs baldai, medienos ir plastiko gaminiai, durpės, tačiau didžiausią gaminių dalį sudaro maisto produktai.

2013 m. iš Tauragės apskrities lietuviškos kilmės prekių eksportuota už 549 mln. Lt, tai sudarė 1,1 proc. viso lietuviškos kilmės prekių eksporto. Palyginti su 2012 m., eksportas išaugo penktadaliu. Daugiausia eksportuota pieno ir pieno produktų, medienos ir medienos gaminių, įvairių maisto produktų. Pagrindinės Tauragės apskrities eksporto partnerės buvo Rusija, Lenkija, Vokietija, Danija, Latvija.

2012 m. pabaigoje tiesioginės užsienio investicijos (TUI) Tauragės rajono savivaldybėje sudarė 47,7 mln. Lt ir siekė 0,1 proc. visų šalies TUI. 2012 m. Tauragės apskrities bendrasis vidaus produktas (BVP) siekė 2 313,6 mln. Lt ir sudarė 2 proc. viso šalies BVP. Vienam apskrities gyventojui teko 21,6 tūkst. Lt BVP.

